

Razmisleki o umetnosti za otroke

Sklop spletnih predavanj in seminarjev med januarjem in aprilom 2023 za ustvarjalce, starše, vzgojitelje, učitelje in vse, ki se ukvarjajo z otroci od najzgodnejše faze njihovega razvoja naprej. O pomenu glasbe, ustvarjanja, poslušanja in pripovedovanja zgodb.

B-AIR LAB 2023, predavanja, okrogle mize in seminarji o pomenu umetnosti in domišljije za kakovosten otroški razvoj.

V okviru projekta B-AIR: Zvočna umetnost za dojenčke, malčke in ranljive skupine, izvajamo serijo spletnih predavanj in seminarjev B-AIR LAB 2023, ki potekajo vsak torek med 17.00 in 18.30, od 10. januarja do konca aprila 2023.

Kakovostna radijska umetnost za otroke, tako glasbena kot pripovedna, se opira na štiri temeljne stebre: sodobna znanstvena spoznanja o nevropsihološkem razvoju otroka, razumevanju pomena zgodnjih odnosov v oblikovanju otrokovega doživljanja, zgodbi, kot gradniku otroške notranjosti in spoznavanja sveta ter vlogi, ki jo imata v življenju otroka zvok in glasba. Znotraj projekta B-AIR so oblikovali štiri sklope spletnih seminarjev in predavanj s priznanimi strokovnjaki z vseh štirih področij. Raziskovalci, ustvarjalci, uredniki in pedagogi bodo razgrnili pestro paleto spoznanj o kompleksnosti otroškega razvoja in primerov dobre prakse umetniških vsebin, ki ta razvoj krepijo, oblikujejo in usmerjajo pozornost na zdrave, kvalitetne in razvojno bogate odnose med odraslimi in otroki.

POUDAREK

Vloga umetnosti in domišljije v zgodnjem razvoju otrok – kaj v razvoj dojenčka in malčka prinesejo kakovostne umetniške vsebine, ki krepijo odnos navezanosti in predanosti med otrokom in njegovim skrbnikom.

Namen spletnih seminarjev in predavanj je dati podlago za razmislek o tem, kako oblikovati naše zvočno okolje, da bomo z njim lahko zavarovali otroke v najzgodnejšem obdobju pred prenasičenostjo zvočnega sveta, odsotnostjo stika, ki ga ta prezasičenost povzroča in kako usmeriti pozornost otrok in odraslih na tiste umetniške vsebine, ki vodijo v varen in čustveno bogat odnos ter pomagajo otrokom graditi čustveno bogato in čvrsto notranjost. Obenem pa staršem pomagati, da se otrokom lahko posvetijo, se z njimi povežejo in preko umetniške vsebine razvijejo igriv in sproščen stik z njimi. V okviru spletnih seminarjev in predavanj se bodo tako posvetili zgodbam, radijskim pravljicam, lutkovnim predstavam, glasbi in glasbenemu ustvarjanju za in z otroki, vstopu otrok v svet glasbe in vprašanju poslanstva ustvarjanja za otroke ter smisla in namena tega ustvarjanja.

Prenos seminarjev in predavanj v slovenskem jeziku bo potekal na MMC TV (<https://www.rtv slo.si/tv/vzivo/tvmmc>) in na spletni strani projekta (b-air.infinity.radio/en/learning/b-air-lab/). Posnetki bodo z zamikom na voljo na YT kanalu projekta B-AIR in na spletni strani projekta (b-air.infinity.radio/en/).

OKVIR

Serija spletnih seminarjev in predavanj se bo zaključila z javnim natečajem Radia Slovenija za nova besedila za radijske igre za otroke. Zmagovalno in morebitne odkupljene bo Radio Slovenija skupaj s sodelavci – od urednikov, režiserjev, dramaturgov, glasbenih opremljevalcev, tonskih mojstrov, skladateljev in dramskih igralcev posnel in jih predvajal v radijskih programih v drugi polovici leta 2023 in v letu 2024.

Cilj B-AIR LAB 2023 serije seminarjev in predavanj je povezati in spodbuditi izmenjavo znanja in informacij o pomenu zvoka in pripovedovanja zgodb – od zibke do pozne starosti in prispevati k novim povezovanjem (tudi mednarodnim), predvsem pa pridobiti pregled obstoječih znanj in jih sistematizirati za uporabo v praksi.

Prvo predavanje v prvem sklopu spletnih seminarjev in predavanj bo predavanje priznane razvojne psihologinje prof. dr. **Ljubica Marjanovič Umek**, sledili bosta še predavanji razvojne psihologinje in psihoterapevtke doc. dr. **Andreja Poljanec** in pediatriinje in nevrologinje dr. **Tina Bregant**. Prvi sklop bo zaokrožila okrogla miza, na kateri bodo sodelovali **Nataša Bucik** (Ministrstvo za kulturo), **Nada Požar Matijašič** (MIZŠ) in drugi, ki bodo spregovorili o tem, kakšne vsebine in predstave so primerne za otroke, ter postavili most do naslednjega sklopa spletnih seminarjev in predavanj, v okviru katerega bodo gostili umetnike in ustvarjalce otroških del. Svoja znanja in razmisleke o umetnosti za otroke bodo delili ustvarjalci **Anja Štefan**, **Gaja Kos**, **Andrej Rozman Roza**, **Peter Svetina**, **Elena Volpi**, urednica otroškega leposlovja pri založbi Mladinska knjiga in družinsko izkustvena geštalt terapevtka **Irena Matko Lukan**, urednica revije Ciciban **Nana Kisel**, slovenistka in bibliotekarka **Darja Lavrenčič Vrabc**, akademska glasbenica violinistka in profesorica glasbe **Vildana Repše**, muzikologinja in profesorica glasbe **Katja Virant Iršič** in drugi.

Prvo predavanje: Dojenčkov, malčkov, otrok svet čustev in spoznanj

Prof. dr. Ljubica Marjanovič Umek bo v prvem predavanju predstavila kako spoznanja nevroznanosti in spoznanja razvojnopsiholoških teorij, zlasti sociokulturnih, potrjujejo, da so zgodnja razvojna obdobja, torej obdobji dojenčka in malčka, najbolj občutljivi za razvoj in učenje.

Različni socialni konteksti kot so pogovarjanje z dojenčkom/malčkom/otrokom, spodbujanje njihovega samostojnega pripovedovanja, skupno branje odraslih in otrok, vključevanje v simbolno igro, likovno izražanje pomembno vplivajo na različna področja razvoja otrok, zlasti na razvoj govora, domišljije, pozornosti, spomina, empatije, socialnega razumevanja in doživljanja ter izražanja čustev.

V predavanju bo tudi razložila, kako konkretno se lahko odrasli vključujejo v otrokove dejavnosti ter pri tem ohranjajo njihovo kakovost in spodbujajo otrokovo zanimanje ter sodelovanje.

O projektu B-AIR

Serijsa spletnih predavanj in seminarjev je del triletnega projekta B-AIR. Projekt, kjer devet partnerskih organizacij iz sedmih evropskih držav pod vodstvom Radia Slovenija raziskuje vlogo zvoka v razvoju človeka. Projekt B-AIR nastaja v tesnem sodelovanju umetnikov in uglednih mednarodnih strokovnjakov s področja razvojne psihologije, nevrofiziologije, nevropsihologije, psihoakustike, muzikoterapije, glasbene pedagogike idr. Cilj projekta je ustvarjanje zvočne umetnosti za dojenčke, malčke in ranljive skupine. Projekt je finančno podprt v okviru programa Evropske unije Ustvarjalna Evropa. Več o projektu na spletni strani rtvslo.si/b-air in na b-air.infinity.radio.